

Benchmarking knihoven

Benchmarking knihoven
vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven
metodou benchmarkingu

14.9.2016

Vít Richter

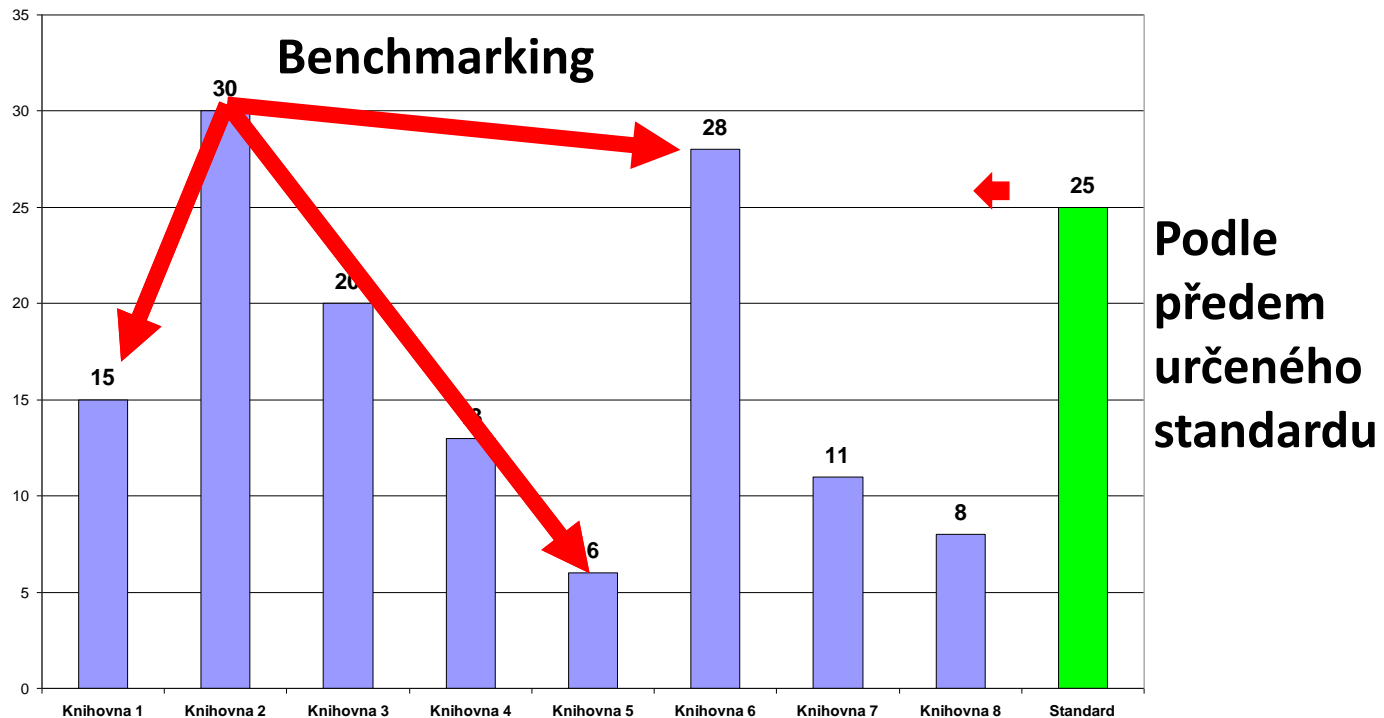
Národní knihovna ČR

Hlavní témata

- Co je benchmarking?
- Projekt Benchmarking knihoven
- Indikátory pro hodnocení činnosti knihoven
- Příklad porovnávání
- Jak vstoupit do projektu?

Dvě metody pro měření výkonu knihoven

- Standard veřejných knihovnických a informačních služeb (VKIS)
- Benchmarking – vzájemné porovnávání mezi knihovnami
 - Veřejné knihovny
 - Regionální funkce (služby) krajských knihoven

Co je BENCHMARKING?

Metoda vzájemného srovnávání výkonu a činnosti knihoven

Základní údaje o projektu

- ❑ Zahájení projektu – 2005 – Národní knihovna ČR
- ❑ Kategorizace knihoven
- ❑ Výběr indikátorů pro vzájemné porovnávání
- ❑ Zpracování definic indikátorů
- ❑ Vytvoření databáze pro analýzu dat
- ❑ Metodika srovnávání výkonů knihoven
 - Porovnávání výkonových indikátorů
 - Známkování
 - SWOT analýza
 - Ranking – Městská knihovna roku
- ❑ Spolupracuje 295 knihoven – krajské, městské, obecní + knihovny SR
- ❑ Vstup do projektu volný, bezplatný
- ❑ Elektronická konference, semináře, workshopy, metodická pomoc

Hlavní inspirace

<http://www.bix-bibliotheksindex.de/>

FAQ KONTAKT IMPRESSUM

BIX
Der Bibliotheksindex

AKTUELLES ERGEBNISSE PROJEKTINFOS ARBEITSGREMIEN ARTIKEL & PORTRAITS ÜBER UNS ENGLISH

BIX 2015
209 Bibliotheken

Aktuelles News Archiv

01.10.2015
Einstellung des BIX

Der Vorstand des Deutschen Bibliotheksverbands (dbv) und die Leitung des Hochschulbibliothekszentrums Köln (hbz) haben am 23. Juni 2015 entschieden, dass der Bibliotheksindex BIX mit Veröffentlichung der diesjährigen Ergebnisse nach 16 Jahren der erfolgreichen Durchführung eingestellt wird.

Trotz intensiver Bemühungen um eine solide Finanzierungsgrundlage für das Projekt konnte leider kein tragfähiges Modell gefunden werden, das den BIX langfristig zukunftsfähig gemacht hätte.

Dies ist aber kein Abschied vom Leistungsvergleich in Bibliotheken: dbv und hbz sehen sich gemeinsam mit den Bibliotheken auch weiterhin in der Verantwortung, sich dieses Themas anzunehmen und es zeitgemäß weiterzuentwickeln. Viele wichtige Anregungen hierfür liegen bereits vor. Diese sollen ausführlich mit Expertinnen und Experten aus allen relevanten Fachgebieten geprüft werden, um konkrete Vorschläge für die zukünftige Leistungsmessung von Bibliotheken unterbreiten zu können – als neu aufzubauendes Angebot der DBS, das nicht eine Weiterführung des BIX ist.

dbv
Deutscher
Bibliotheksverband e.V.

BIX 2015
Der Bibliotheksindex - eine Brücke von A nach B

Bibliotheksindex 2015: 209 Bibliotheken im Vergleich

BIX-Ergebnisse jetzt in der

Portrait

Universitätsbibliothek der Technischen Universität Berlin

Bibliothek Verl

KIT-Bibliothek des Karlsruher Instituts für Technologie (KIT)

Bibliothek der Medizinischen Universität Graz

Die Bibliotheken der Hochschule Furtwangen

Kategorizace knihoven

Počet obyvatel obce
1 – 500
501 - 1 000
1 001 - 3 000
3 001 - 5 000
5 001 - 10 000
10 001 - 20 000
20 001 - 40 000
Více než 40 001
Krajská knihovna
Krajská knihovna s městskou funkcí

Komu je benchmarking určen?

- **Benchmarking je otevřen všem veřejným knihovnám**
- **Největší přínos může mít ve větších knihovnách**
- **Podmínka: schopnost poskytnout kompletní data pro srovnávání (zejména ekonomická)**

Knihovny v benchmarkingu

	r. 2015	r.2016
Jihočeský kraj	19	21
Jihomoravský kraj	21	24
Karlovarský kraj	7	9
Královehradecký kraj	26	24
Liberecký kraj	12	10
Moravskoslezský kraj	46	44
Olomoucký kraj	12	11
Pardubický kraj	18	16
Plzeňský kraj	16	17
Praha	3	3
Středočeský kraj	30	30
Ústecký kraj	12	11
Vysočina	12	8
Zlínský kraj	19	17
CELKEM	253	245

	r.2015	r.2016
Banskobystrický kraj	17	19
Bratislavský kraj	2	4
Košický kraj	3	3
Nitrianský kraj	11	14
Prešovský kraj	8	11
Trenčianský kraj	3	10
Trnavský kraj	3	5
Žilinský kraj	10	9
CELKEM	57	75

Knihovny v benchmarkingu

	r. 2015	r.2016
Jihočeský kraj	19	21
Jihomoravský kraj	21	24
Karlovarský kraj	7	9
Královehradecký kraj	26	24
Liberecký kraj	12	10
Moravskoslezský kraj	46	44
Olomoucký kraj	12	11
Pardubický kraj	18	16
Plzeňský kraj	16	17
Praha	3	3
Středočeský kraj	30	30
Ústecký kraj	12	11
Vysočina	12	8
Zlínský kraj	19	17
CELKEM	253	245

	r.2015	r.2016
Banskobystrický kraj	17	19
Bratislavský kraj	2	4
Košický kraj	3	3
Nitrianský kraj	11	14
Prešovský kraj	8	11
Trenčianský kraj	3	10
Trnavský kraj	3	5
Žilinský kraj	10	9
CELKEM	57	75

Co sledujeme?

1	KF/1000 obyv.
2	% obnovy KF
3	Přírůstek/1000 oby.
4	Periodika/1000 obyv.
5	Internet/1000 obyv.
6	Plocha/1000 obyv.
7	Stud.míst./1000 obyv.
8	Úvazky/1000 obyv.
9	Úvazky/1000 čten.
10	Úvazky/1000 návšt'.
11	roční provoz. doba/1000 obyv.
12	% roč. provoz. doby/prac. fond zam.
13	Provozní doba
14	%výdajů/rozp. města
15	% obsl. popul.
16	% mládeže

Nabídka

**Hlavní kritérium:
Počet obyvatel**

17	Návštěvy/obyv.
18	Virtual. návštěvy/obyv.
19	% návštěv internet
20	Výpůjčky/čtenář
21	Obrat KF
22	Kult. a vzděl. akce/1000 obyv.
23	Inter. služby
24	Provoz. nákl/1000 obyv.
25	Náklady KF/obyv.
26	Náklady EIZ/obyv.
27	Náklady KF/výpůjčky
28	%provoz.nákl.
29	% nákladů na KF
30	% osobních nákl.
31	% získaných dotací
32	% vlast. příjmů

**Využití,
služby**

**Financování,
efektivita**

Doplňující informace o činnosti knihovny v roce

Název knihovny:	
Sídlo knihovny (obec/město):	
Zřizovatel:	
Uved'te typ organizace:	
Vykonává knihovna regionální funkce	
Provozuje knihovna hudební odd.?	
Půjčuje knihovna zvukové dokumenty?	

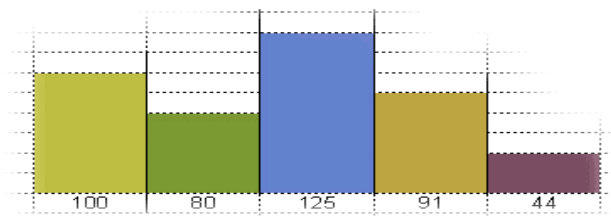
Vzdělávací zařízení ve městě

Počet základních škol	
Počet středních škol	
Počet jiných vzdělávacích zařízení	
Počet vysokých škol	
Jiné	

Doplňující informace o činnosti

- Provozní doba
- Umístění knihovny
- Financování – vedlejší hospodářská činnost
- Registrační poplatek (výše)
- Další funkce knihovny
- Zajišťujete některé činnosti formou outsourcingu (služeb)?
- Dobrovolníci v knihovně
- Zvláštností a specifika

Databáze „Benchmarking knihoven“

Vložte heslo

Benchmarking knihoven

vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven
metodou benchmarkingu

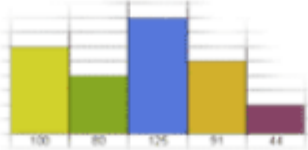
Pro vstup musíte znát heslo:

provozuje NIPOS
nipos
[kontakt na webmastera](#)

Co najdete v databázi?

Jak pracovat s benchmarkingovou databází?

- ❑ Zpracovatel a provozovatel: NIPOS
- ❑ Obsahuje data více než 300 knihoven – účastníků projektu
- ❑ Rok 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015
- ❑ Umožňuje:
 - **Propočet výkonových indikátorů z vložených statistických dat**
 - **Zjištění minimálních, průměrných, maximálních hodnot indikátorů a hodnotu mediánu pro jednotlivé kategorie knihoven**
 - **Vzájemné porovnávání výkonových indikátorů vybraných knihoven**
 - **Sledování trendu jednotlivých indikátorů**
- ❑ **Přístup do databáze: pouze pro účastníky projektu**

Benchmarking knihoven

vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven metodou benchmarkingu

provozuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha

[Úvod](#)

[Knihovny](#)

[Přehled](#)

[Srovnání](#)

[Trendy](#)

[O benchmarkingu](#)

[Kontakt](#)

Zde naleznete seznam knihoven dobrovolně se účastnících v projektu Benchmarking knihoven. Seznam slouží ke snadné orientaci a udává také kolik obyvatel má místo ve kterém knihovny sídlí. Knihovny je možné seřadit podle místa kde sídlí (výchozí řazení) nebo vzestupně podle počtu obsluhovaných obyvatel.

Vyberte rok: 2011 země: CZ

- CZ
- SK
- CZ+SK

legenda:

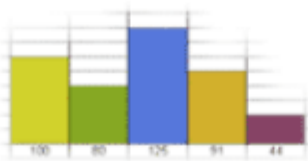
- Městské a obecní knihovny
- Krajské knihovny s krajskou funkcí
- Krajské knihovny bez městské funkce

Seznam zúčastněných knihoven v roce 2011 (celkem 201)

seřadit podle: [města](#) (abecedně) | [počtu obyvatel](#) (vzestupně)

město	knihovna	počet obyvatel
Benešov	Městská knihovna Benešov	16343
Benešov nad Černou	Obecní knihovna Benešov nad Černou	1198
Bílovec	Městská knihovna Bílovec	7634
Blatná	Knihovna Blatná	6245
Blovice	Městská knihovna Blovice	4114
Bohumín	Městská knihovna Bohumín	22512
Bohuňovice	Obecní knihovna Bohuňovice	2554
Borohrádek	Městská knihovna Borohrádek	2079
Borovany	Knihovna Augustina Dubenského	4013
Brandýs nad Labem - Stará Boleslav	Knihovna Eduarda Petišky	16009
Brandýs nad Orlicí	Městská knihovna Brandýs nad Orlicí	1379
Brno	Moravská zemská knihovna v Brně	371371
Brno	Knihovna Jiřího Mahena v Brně	371371

Vyberte si knihovny pro porovnávání

Benchmarking knihoven

vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven metodou benchmarkingu
 provozuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha

zvolená měna:

- CZK
- EUR

[Úvod](#)

[Knihovny](#)

[Přehled](#)

[Srovnání](#)

[Trendy](#)

[O benchmarkingu](#)

[Kontakt](#)

V Přehledu je možné zobrazit minimální, průměrné a maximální hodnoty jednotlivých indikátorů pro každou se skupin. Současně je v závorce uveden počet zapojených knihoven.

Vyberte rok: typ: skupina: země:

- městské a obecní knihovny**
- městské a obecní knihovny
- krajské knihovny s městskou funkcí
- krajské knihovny bez městské funkce

obecní knihovny | rok 2011

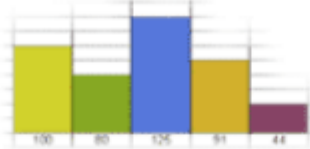
(počet knihoven ve výběru: 189)

indikátor	hodnoty pro vybranou skupinu				celostátní průměry CZ	
	minimum	průměr	medián	maximum	průměr	počet knihoven
Podmínky pro činnost knihovny						
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	1 451,84	5 453,34	5 041,24	24 202,70	(?)	(?)
2. % obnovy knižního fondu	0,66	4,01	3,60	13,94	(?)	(?)
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	22,25	216,18	176,00	2 181,56	(?)	(?)
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	0,00	9,32	7,03	74,32	(?)	(?)
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,15	1,24	0,90	20,27	(?)	(?)
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	10,93	52,27	44,19	388,81	(?)	(?)
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	0,49	4,2	3,55	34,06	(?)	(?)
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,06	0,65	0,52	6,76	(?)	(?)
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	0,98	4,16	3,46	35,71	(?)	(?)
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,06	0,22	0,18	2,02	(?)	(?)
11. Počet hodin pro veřejnost týdně	2,50	32,57	32,00	59,00	(?)	(?)
12. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	0,23	1,21	1,07	8,66	(?)	(?)

Zjistit souhrnné údaje: průměry, medián, minimum....

Uživatelé, služby

16

Benchmarking knihoven

vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven metodou benchmarkingu

provozuje Národní informační a poradenské středisko pro kulturu, Praha

 CZK

 EUR

[Úvod](#)
[Knihovny](#)
[Přehled](#)
[Srovnání](#)
[Trendy](#)
[O benchmarkingu](#)
[Kontakt](#)

V Přehledu je možné zobrazit minimální, průměrné a maximální hodnoty jednotlivých indikátorů pro každou se skupin. Současně je v závorce uveden počet zapojených knihoven.

Vyberte rok: 2011 typ: městské a obecní knihovny skupina: 3 001 - 5 000 obyvatel země: CZ

Souhrn za městské a obecní knihovny | rok 2011 | obs

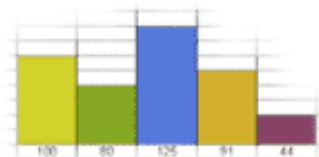
(počet knihoven ve výběru)

5 000 obyvatel

indikátor	minimum	průměr	maximum	celostátní průměry CZ		
				průměr	počet knihoven	
Podmínky pro činnost knihovny						
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	2 495,82	5 727,05	4 984,19	10 343,37	4894	178
2. % obnovy knižního fondu	1,30	3,76	3,32	8,96	3,3	178
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	62,86	197,24	184,48	344,96	150,7	178
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	1,17	10,17	6,71	32,66	6,8	178
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,42	1,23	1,00	2,88	0,9	178
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	18,63	58,70	61,32	138,84	45,2	178
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	1,30	6,15	5,72	13,16	4,2	178
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,23	0,51	0,44	1,27	0,4	166
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	1,64	3,90	3,46	9,40	3,6	166
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,08	0,20	0,19	0,39	0,3	166
11. Počet hodin pro veřejnost týdně	18,00	26,40	25,00	48,00	22,4	178
12. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	0,23	1,41	0,99	4,92	(?) ¹⁷	(?)

Volba kategorie knihoven

Uživatelé, služby

Benchmarking knihoven

Vyhodnocování výkonu a kvality činnosti knihoven metodou benchmarkingu

Provozuje [Národní informační a poradenské středisko pro kulturu](#)

zvolená měna:

CZK

EUR

Přihlášený uživatel: Administrátor (evid.č. 39999999) | Vyplnit dotazník za rok: [2012](#) [2013](#) [2014](#) [2015](#) **nové!** | [Odhlásit](#)

[Úvod](#)

[Knihovny](#)

[Přehled](#)

Srovnání

[Trendy](#)

[O benchmarkingu](#)

[Kontakt](#)

Ve Srovnání můžete porovnávat výkony jednotlivých knihoven mezi sebou, s průměrem celé skupiny, nebo s celostátním průměrem.

Vyberte rok: skupinu: zemi:

První knihovna: (číslo v závorce udává počet obyvatel = obsluhovanou populaci)

Druhá knihovna: (číslo v závorce udává počet obyvatel = obsluhovanou populaci)

Porovnání výkonů [exportovat toto porovnání do XLS](#)

indikátor	hodnoty vybraných		hodnoty celé skupiny (knihoven: 47)				celostátní průměry CZ	
	1. knihovna	2. knihovna	min.	průměr	medián	max.	průměr	počet knihoven
Podmínky pro činnost knihovny								
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	10 013,44	3 700,82	1 471,92	4 766,01	4 636,05	10 013,44	(?)	(?)
2. % obnovy knižního fondu	3,40	4,18	0,00	3,13	3,05	7,46	(?)	(?)
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	340,74	154,68	0,00	153,56	143,15	549,05	(?)	(?)
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	6,78	6,08	0,24	5,53	6,08	12,97	(?)	(?)
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	0,56	0,66	0,00	0,63	0,64	1,70	(?)	(?)
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	52,20	33,79	5,29	39,35	35,74	109,79	(?)	(?)
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	5,16	6,38	0,26	2,89	2,86	8,16	(?)	(?)
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,75	0,67	0,13	0,58	0,58	1,15	(?)	(?)
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	3,32	3,65	1,88	3,83	3,45	8,28	(?)	(?)

Prezentace výsledků srovnávání pomocí grafů

Vzájemné srovnávání knihoven

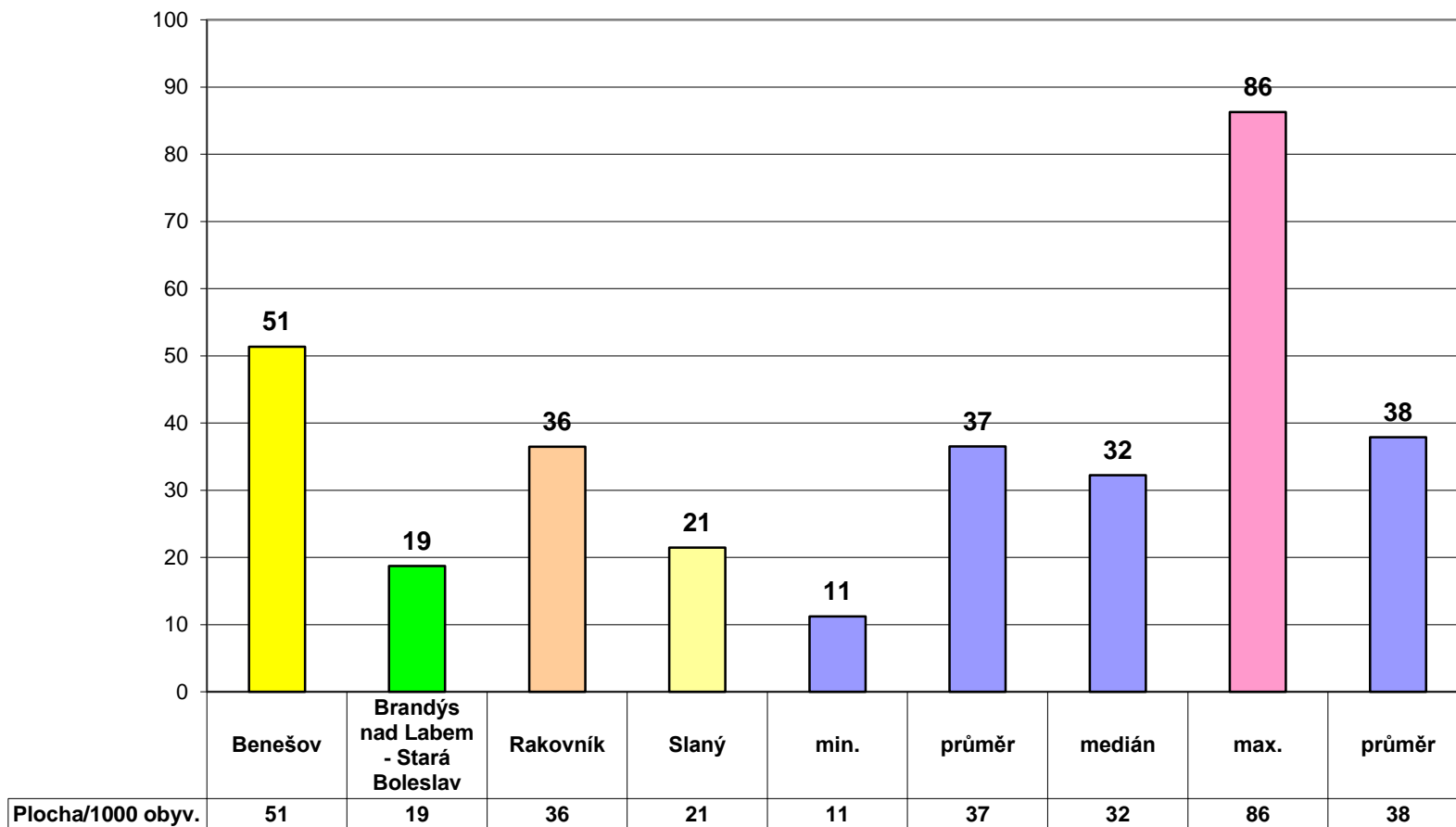
Města 10 000 až 20 000 obyvatel:

Benešov, Brandýs nad Labem, Rakovník, Slaný

Srovnávané knihovny

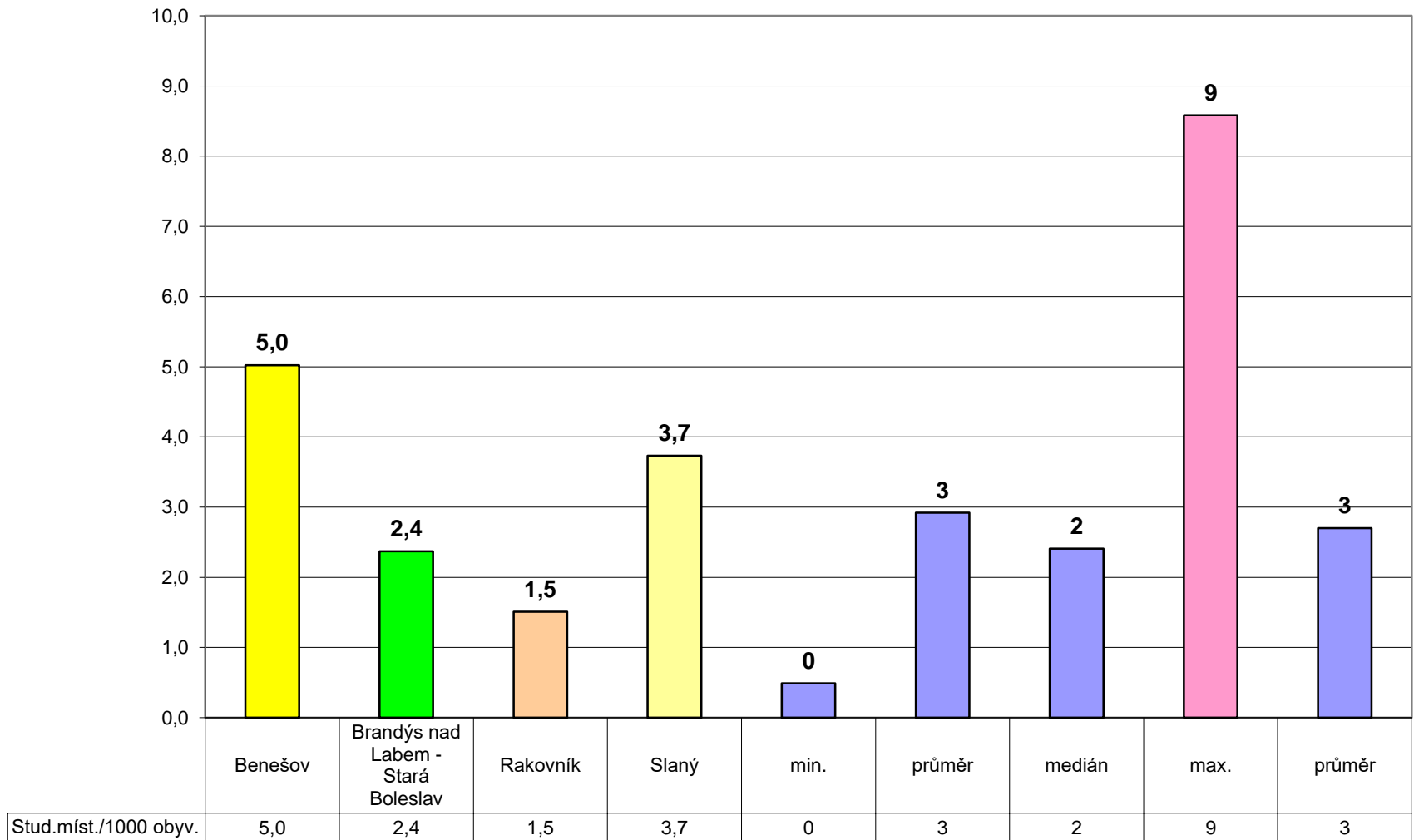
	Počet obyvatel	Pobočky	Školy	Poplatek dospělý	Poplatek děti
Benešov	16343	1	13	160	80
Brandýs nad Labem	16009	1	7	100	50
Rakovník	15905	0	11	150	50
Slaný	15003	2	7	100	50

Plocha knihovny pro uživatele v m² na 1000 obyvatel

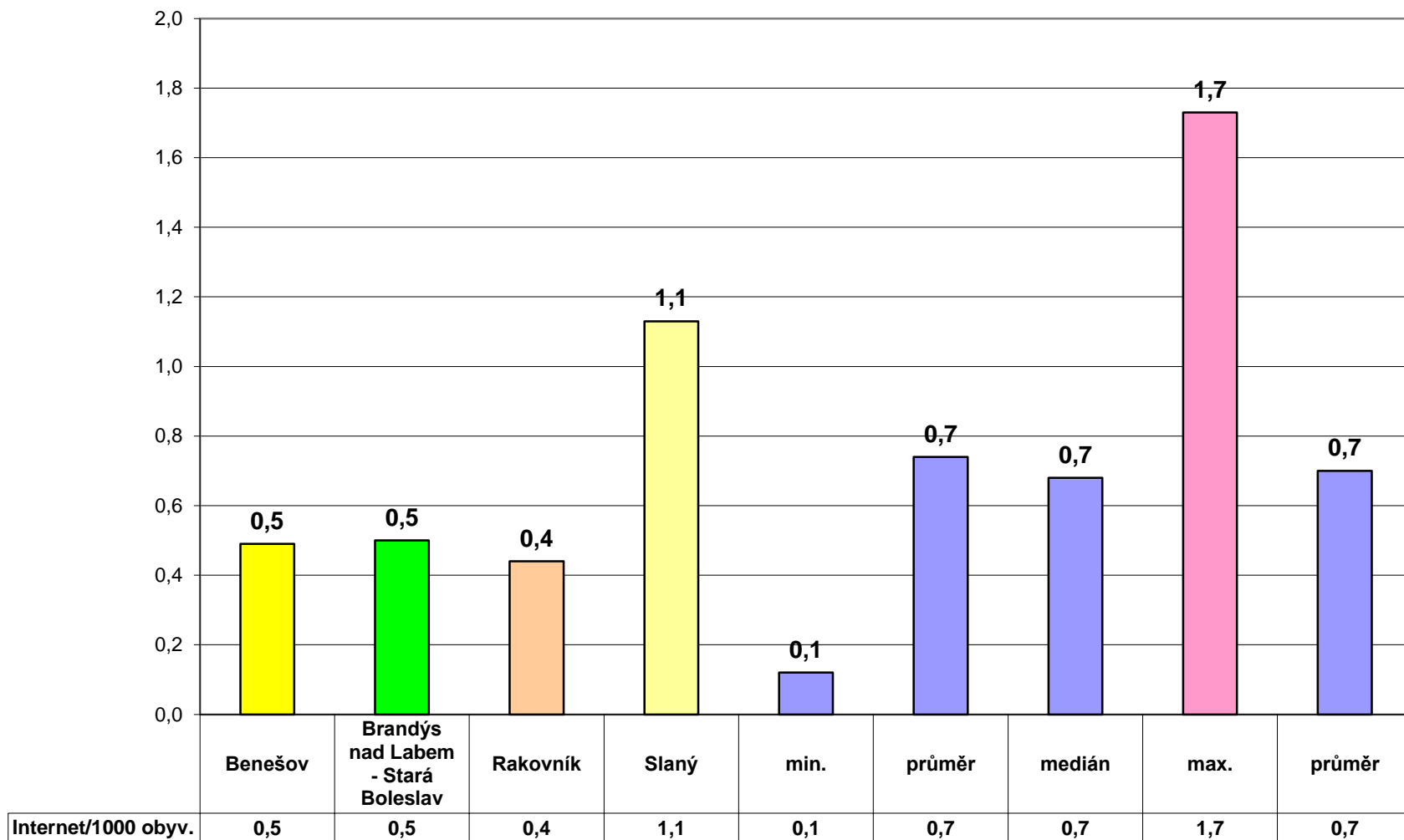
Standard ČR, SRN: minimálně 60 m²

Počet studijních míst na 1000 obyvatel

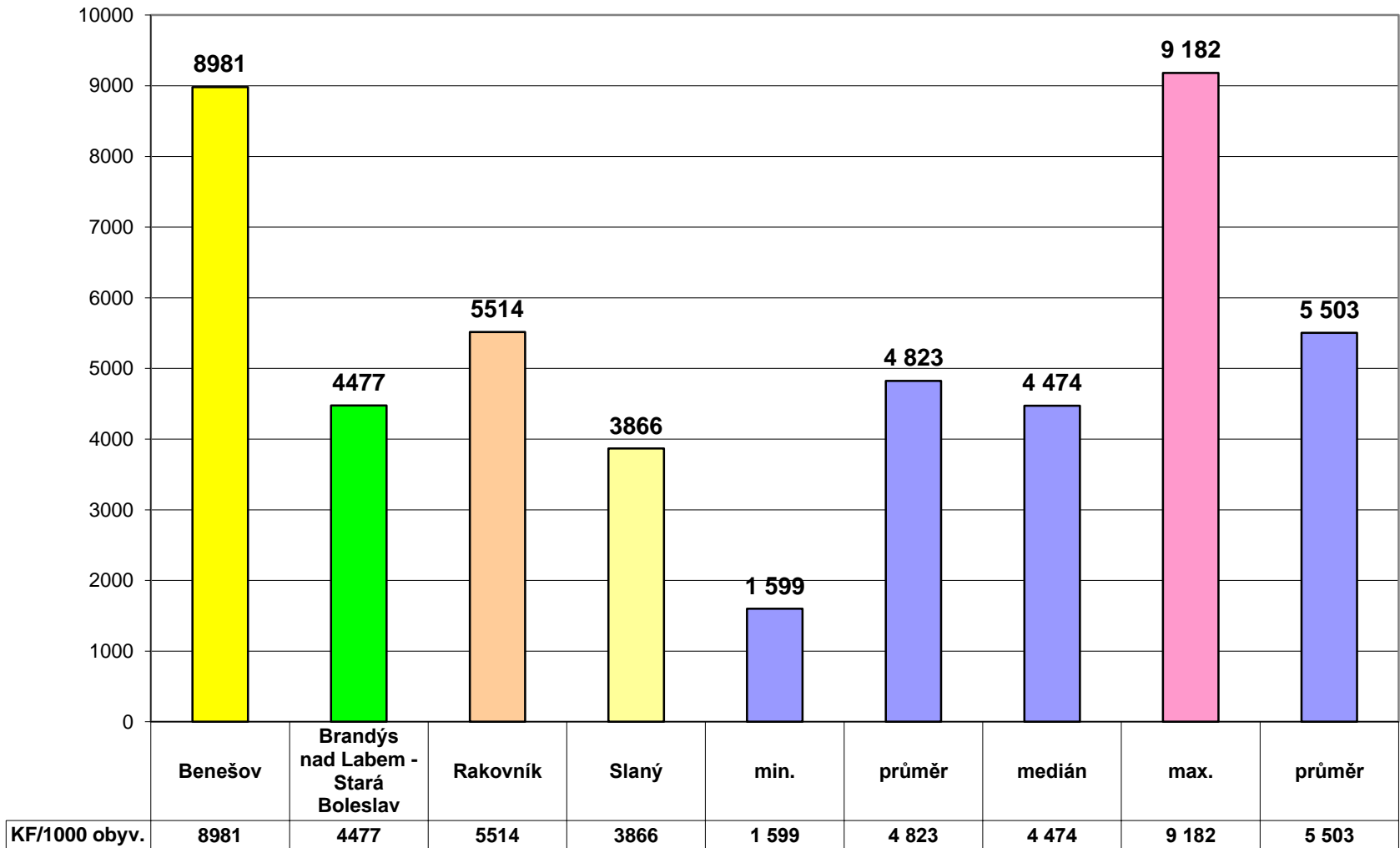
Standard ČR: 2 stud. místa/1000 obyvatel ₂₃

Počet internetových stanic na 1000 obyvatel

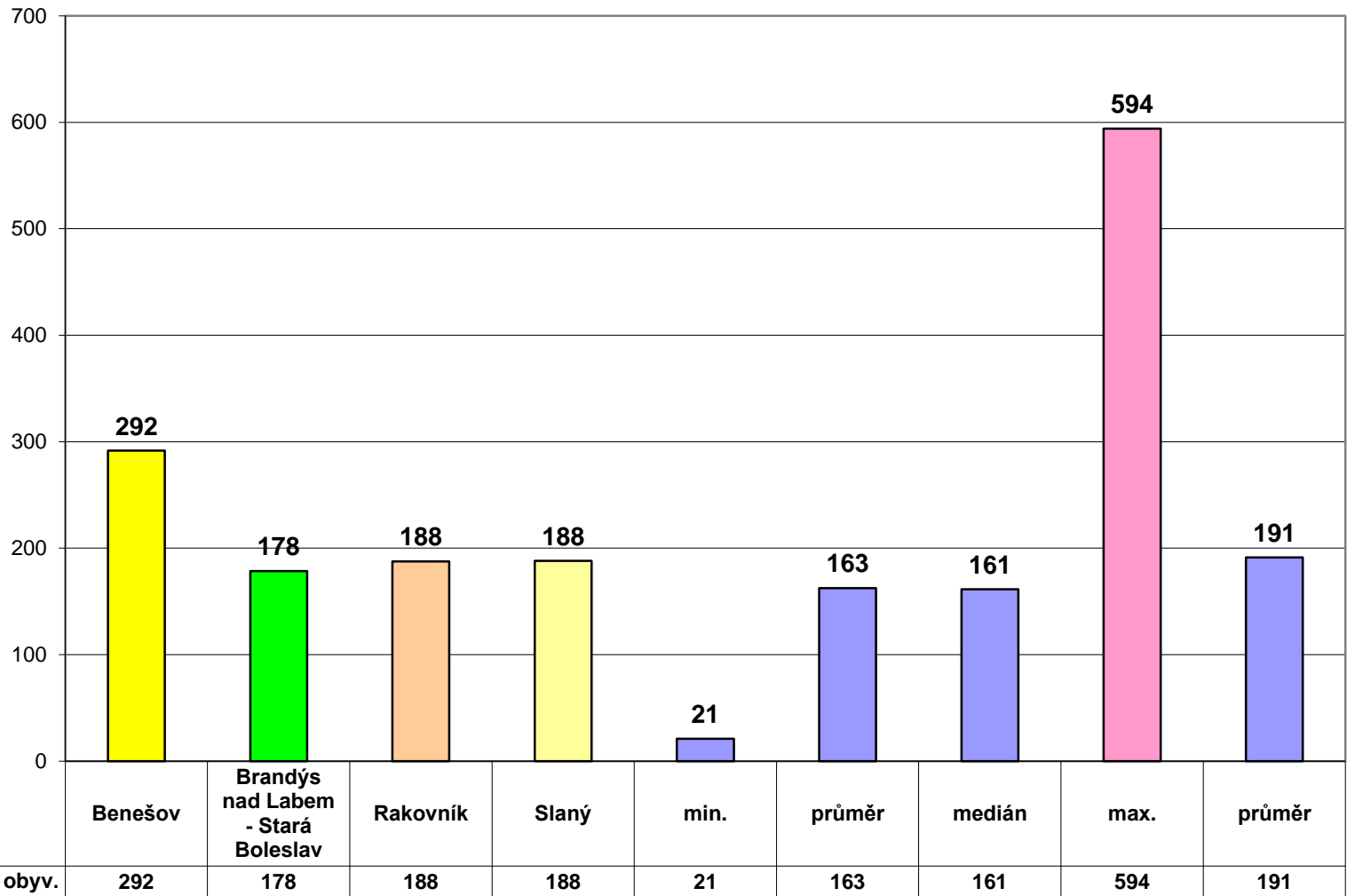

Standard ČR: 0,5 stanice/1 obyvatel

Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel

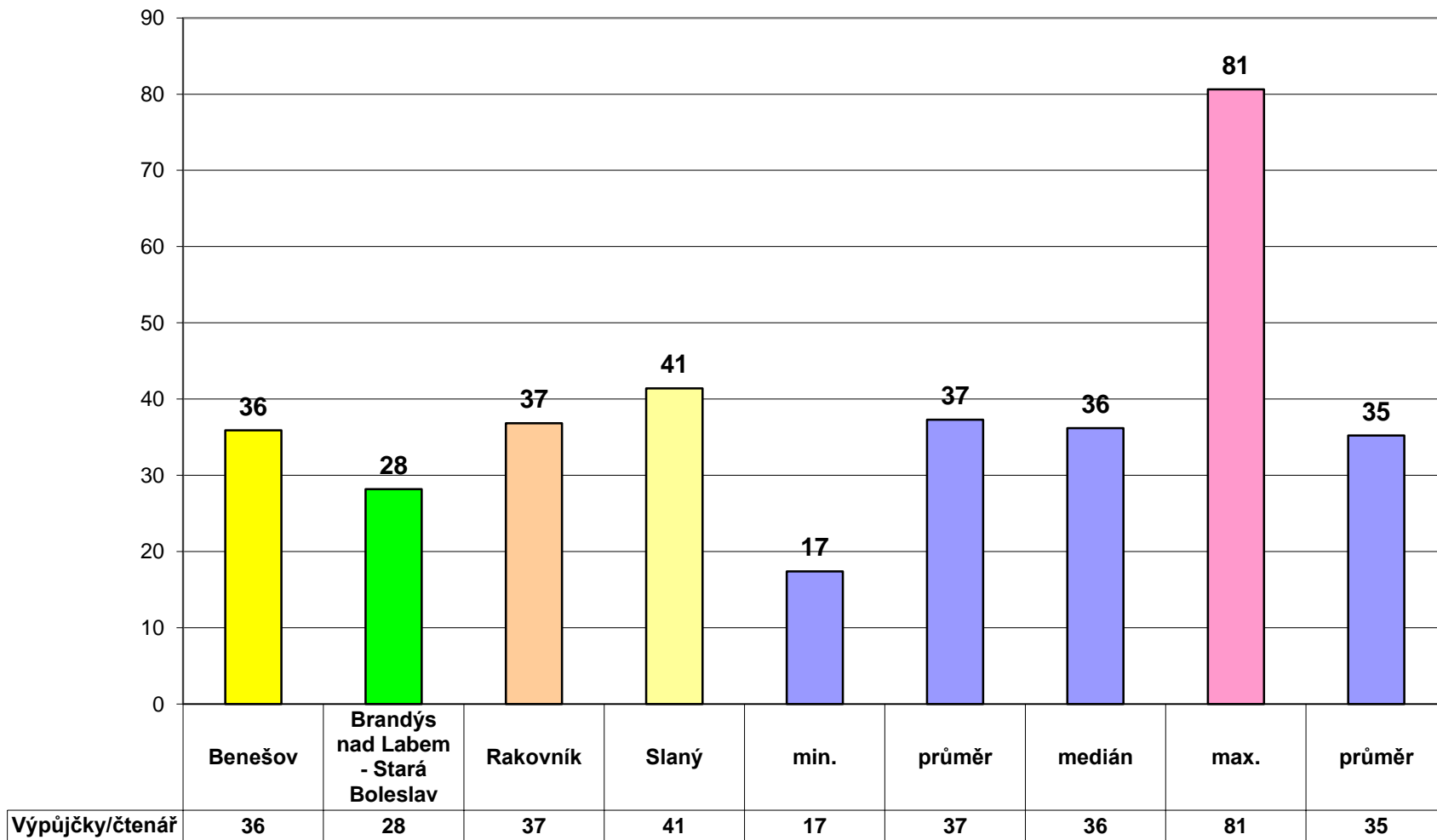

Objem přírůstků na 1000 obyvatel

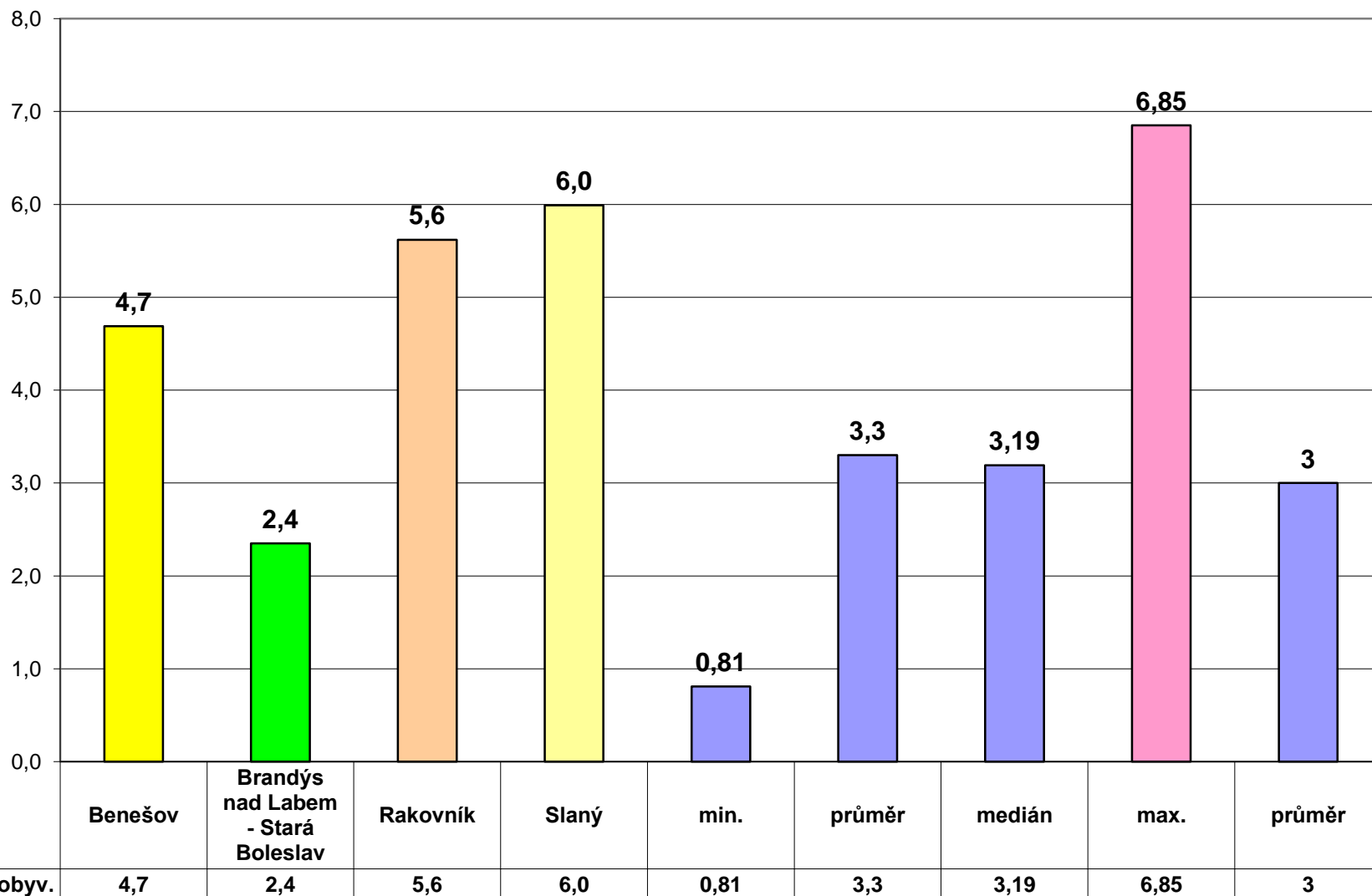

Přírůstek/1000 obyv.

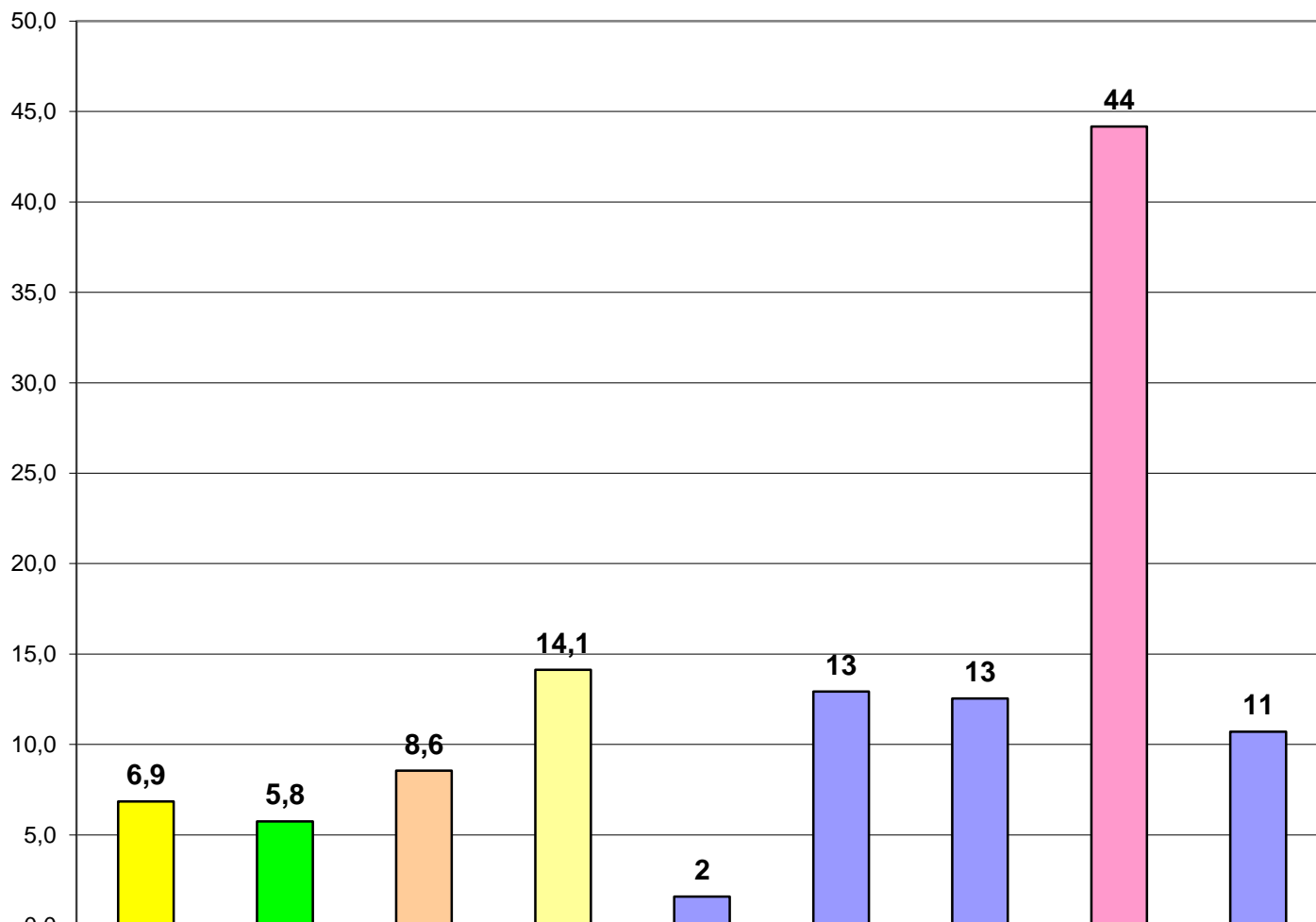
Počet výpůjček na registrovaného čtenáře

Počet návštěv na jednoho obyvatele

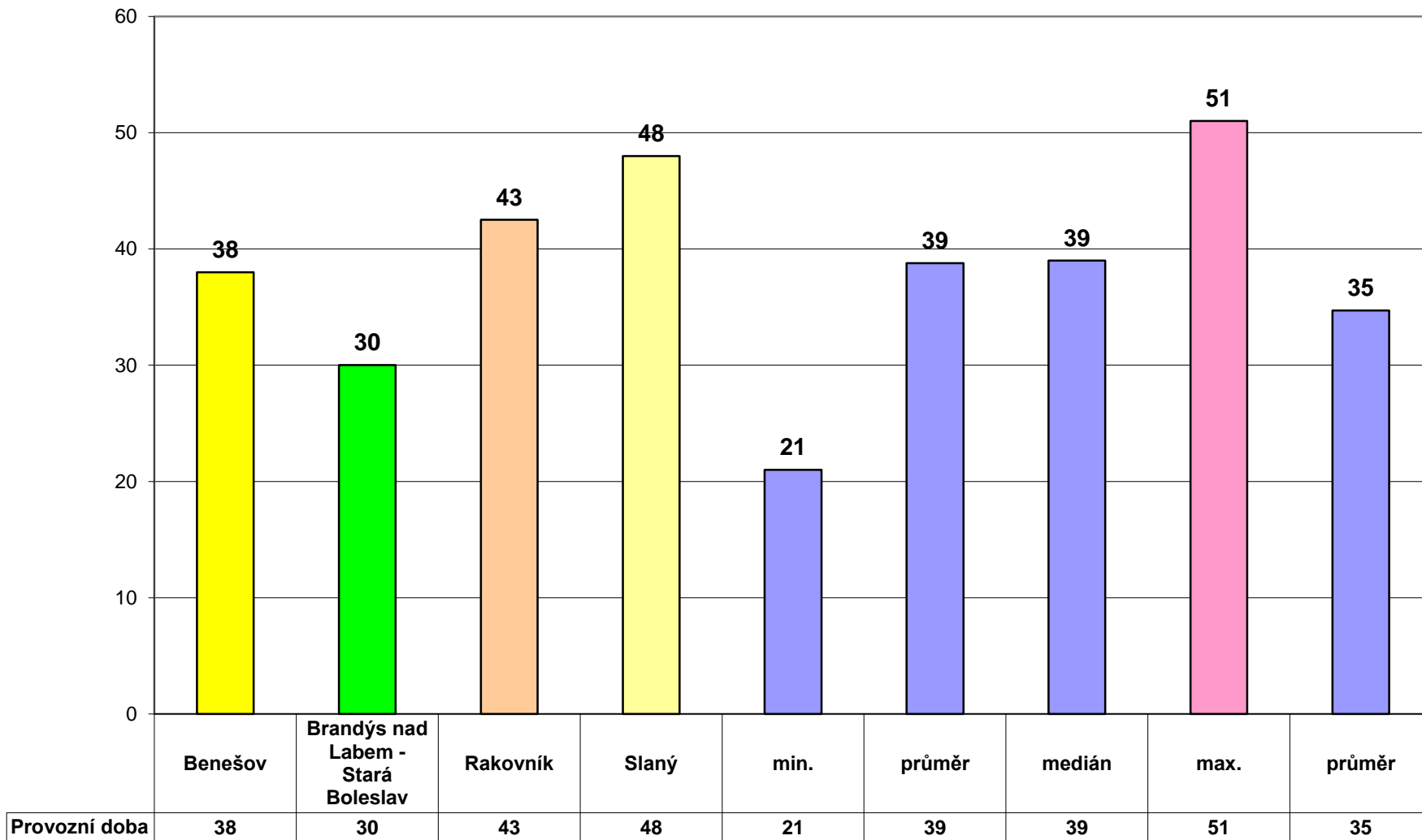

Vzdělávací a kulturní akce na 1000 obyvatel

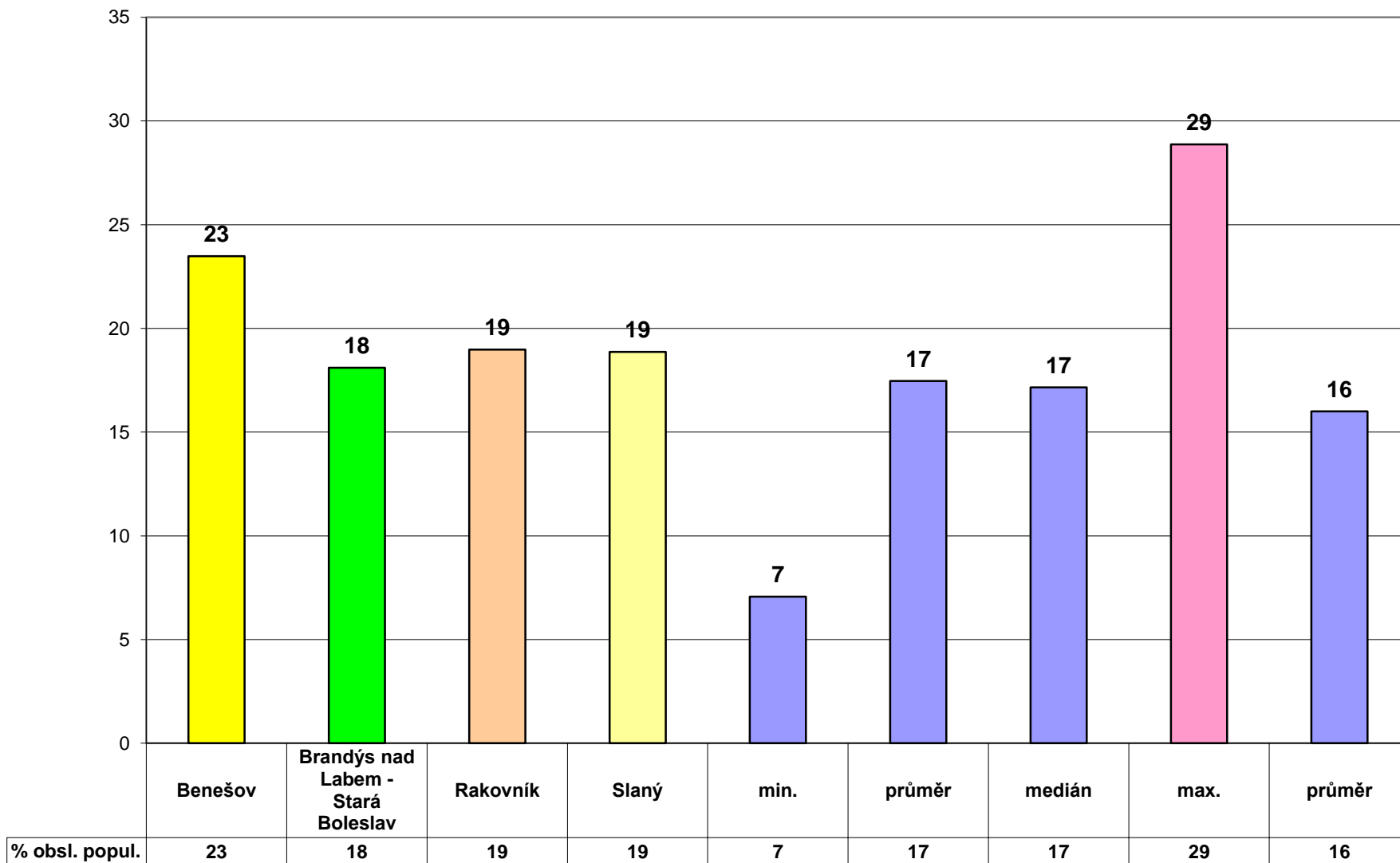
Kult. a vzděl. akce/1000 obyv.	6,9	5,8	8,6	14,1	2	13	13	44	11
--------------------------------	-----	-----	-----	------	---	----	----	----	----

Počet hodin pro veřejnost týdně

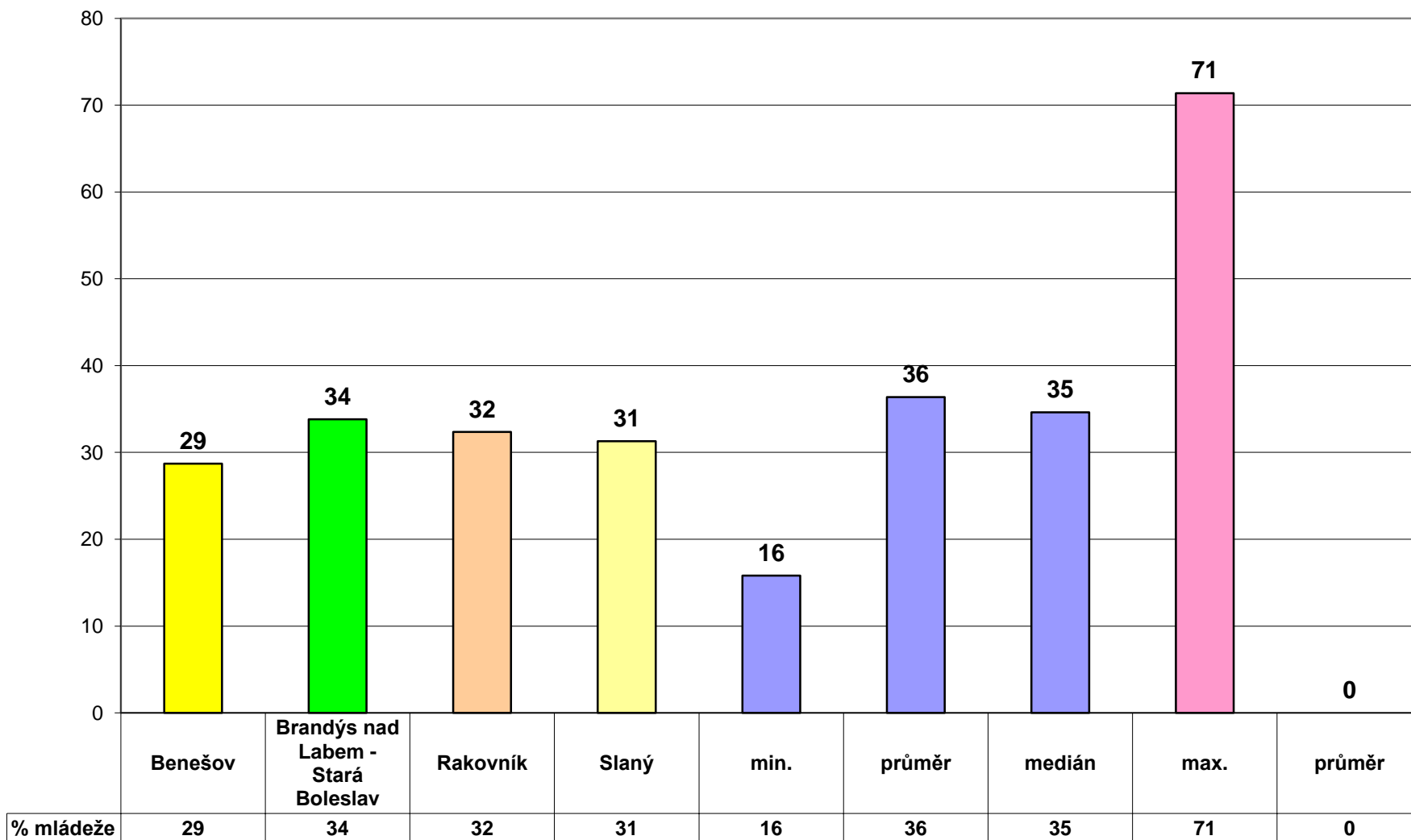

Standard ČR 45 až 50 hodin

Registrovaní čtenáři - % z obsluhované populace

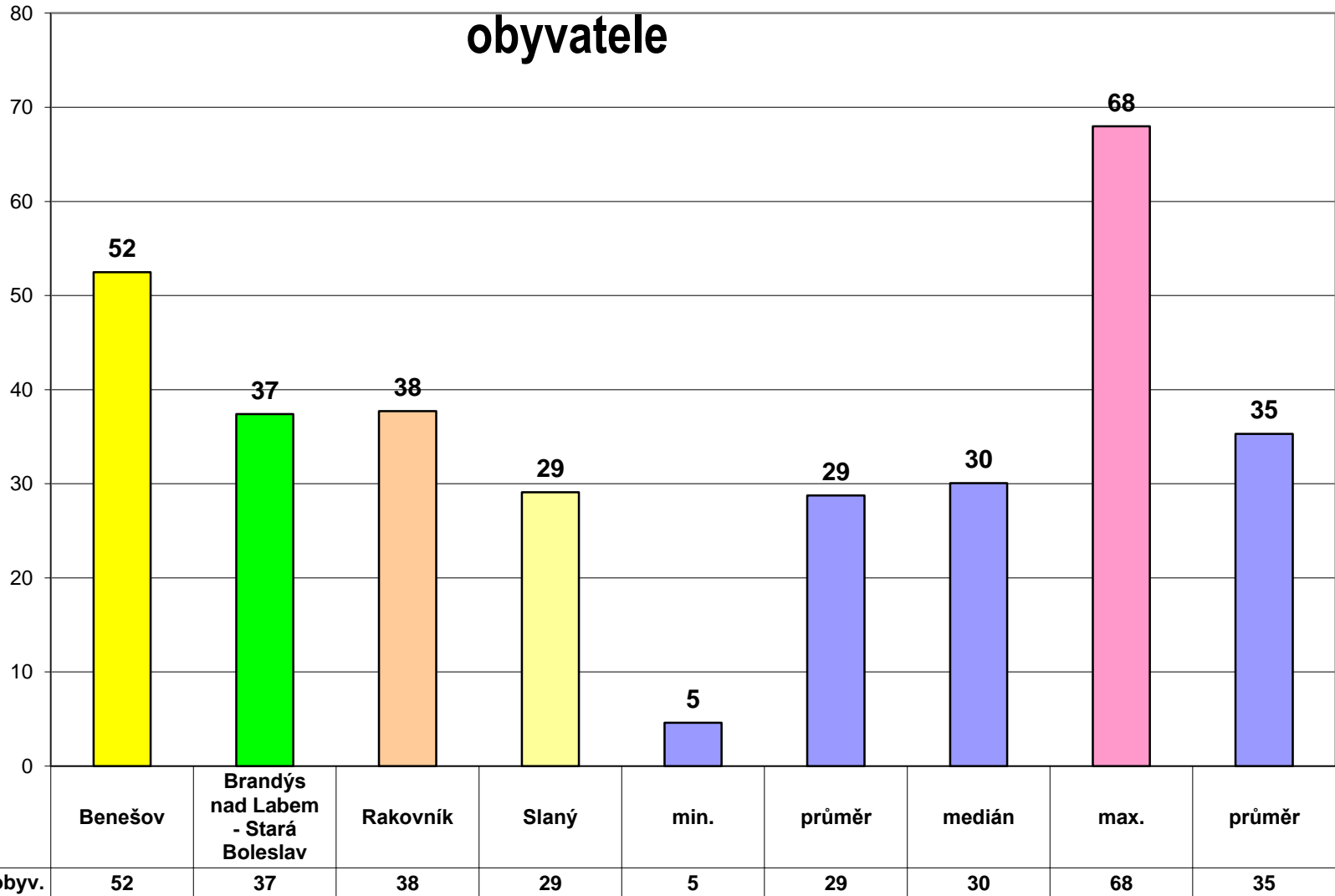

Registrovaní čtenáři do 15 let - % z obsluhované populace mládeže do 15 let

Standard SRN: 60 %

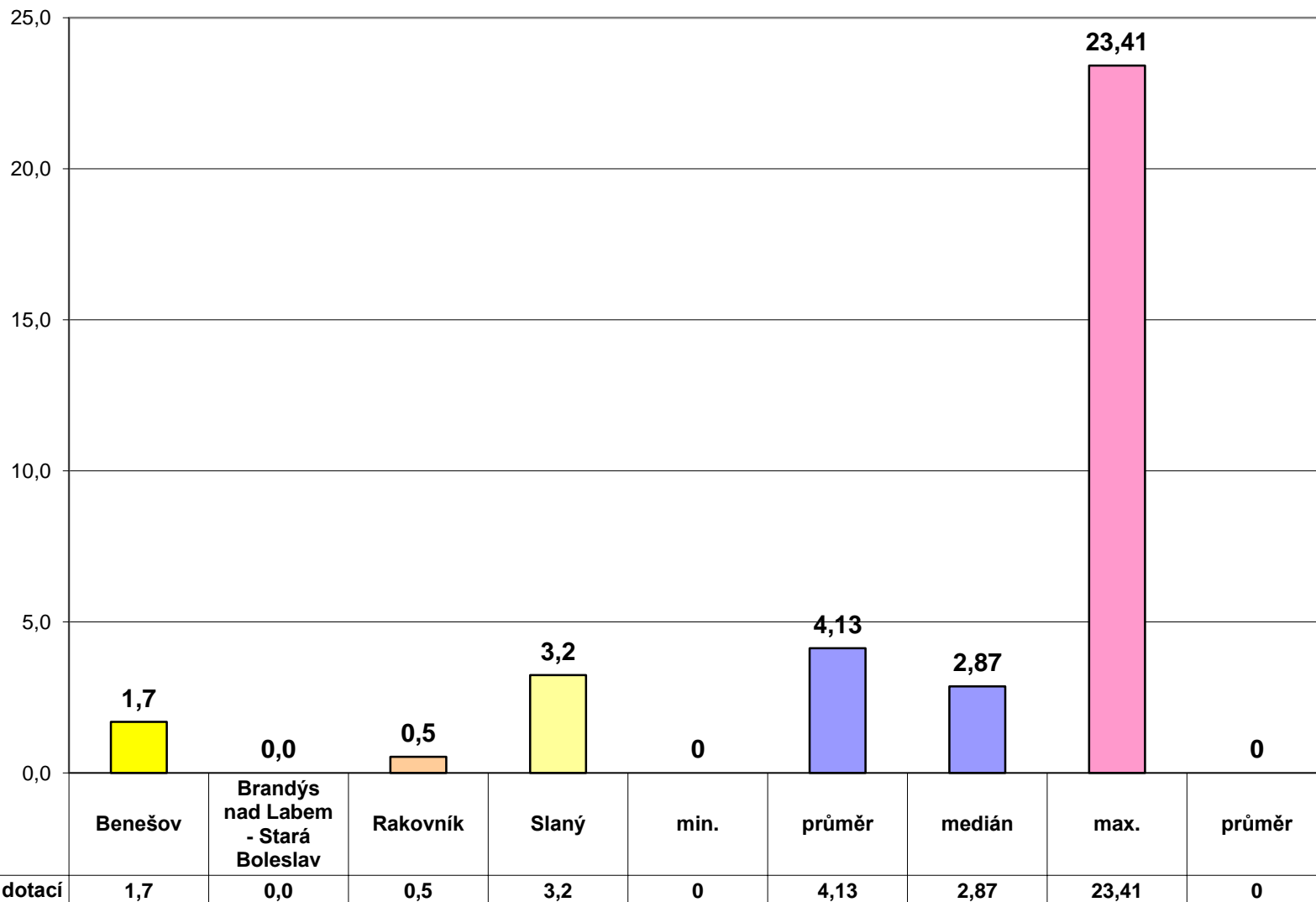
Náklady na pořízení knihovního fondu (tradiční dokumenty) na 1 obyvatele

Náklady KF/obyv.

Standard ČR: 1,4 – 1,8 EUR/1 obyvatele

% získaných dotací a grantů na celkovém rozpočtu knihovny z celkových příjmů na provoz

Využití mediánu pro porovnávání

Co je to medián?

- ❑ Výpočet aritmetického průměru
- ❑ Výpočet mediánu – hodnoty se seřadí podle velikosti, hodnota mediánu je rovna číslu, které leží přesně uprostřed

Medián = 7

Průměr = 15,2

Průměr bez extrémní hodnoty 100 = 6,7

Hodnota	0	0,4	2	4	5	7	8	9	11	21	100
---------	---	-----	---	---	---	---	---	---	----	----	-----

- ❑ Výhody mediánu: eliminace vlivu extrémních hodnot
- ❑ Doporučení pro srovnávání: sledovat hodnotu průměru a mediánu

Výpočet indexu pro porovnávání

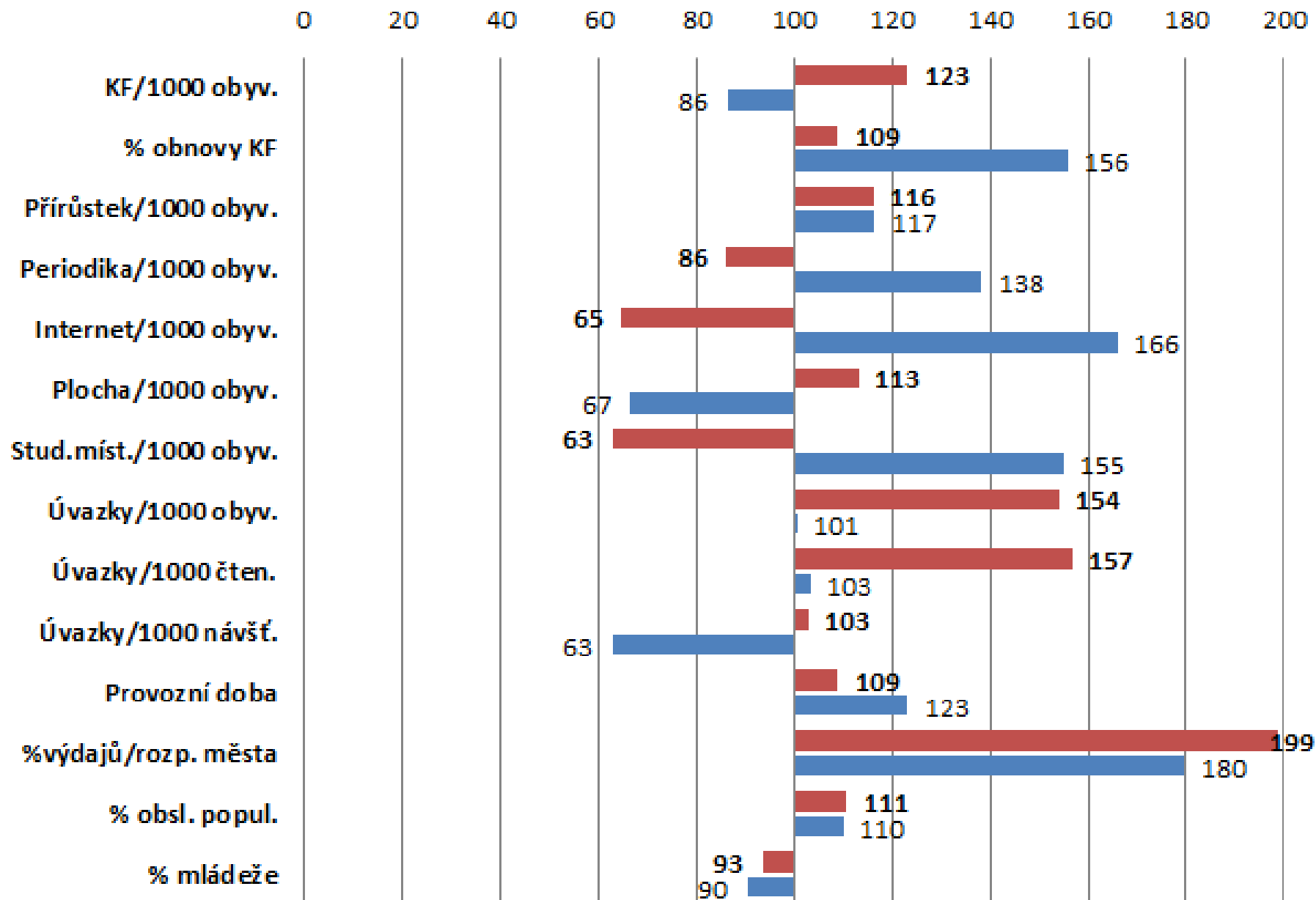
- ❑ Základ pro výpočet a porovnávání: hodnota MEDIÁNU

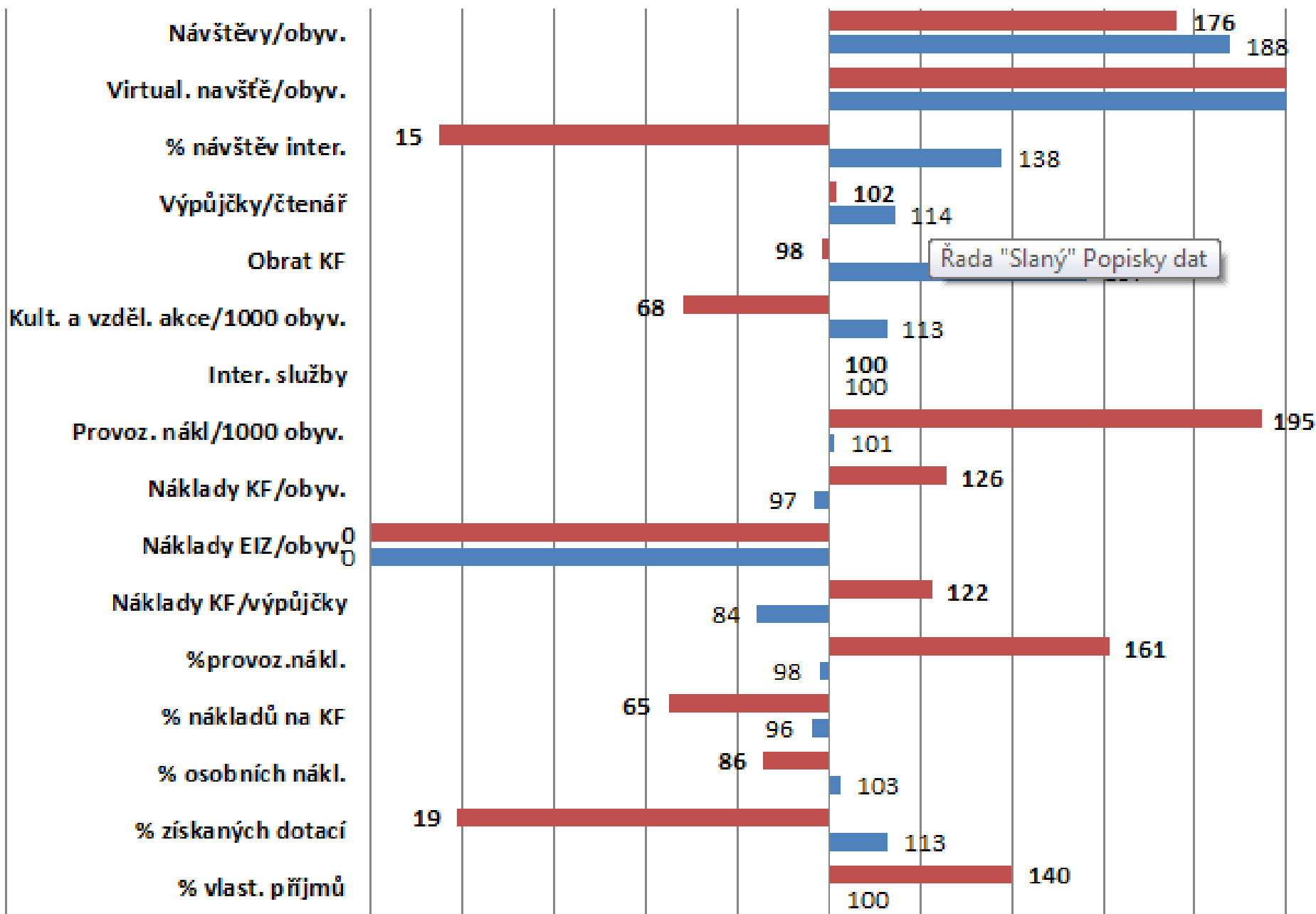
Hodnota	0	0,4	2	4	5	7	8	9	11	21	100
Procenta	0%	6%	29%	57%	71%	100%	114%	129%	157%	300%	1429%

- ❑ Hodnota mediánu = 100 %
- ❑ Ostatní hodnoty se převedou na procenta:
 - Nižší hodnoty dosahují méně než 100 %
 - Vyšší hodnoty mají více než 100 %

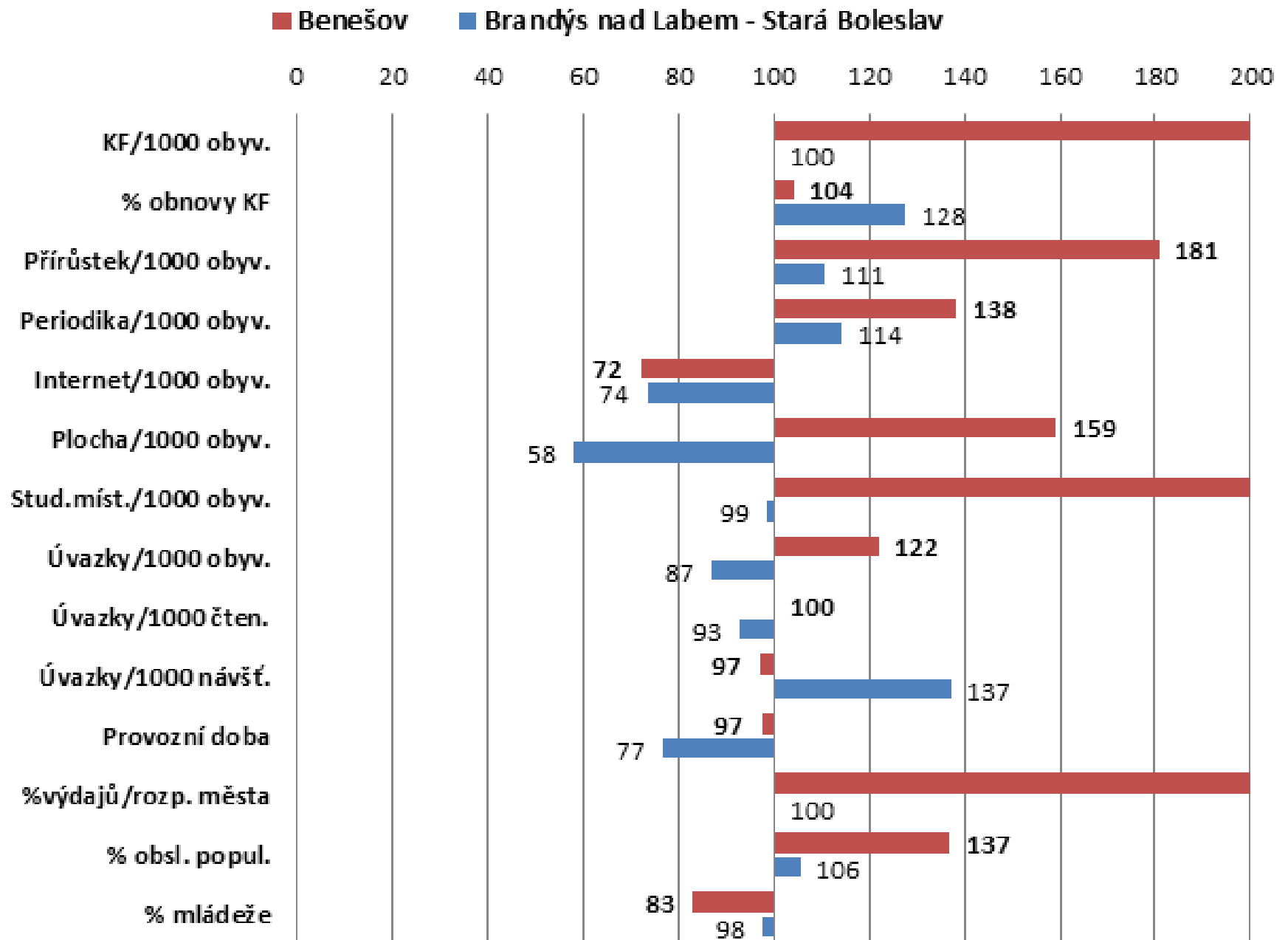
Hodnocení podle mediánu, průměr = 100

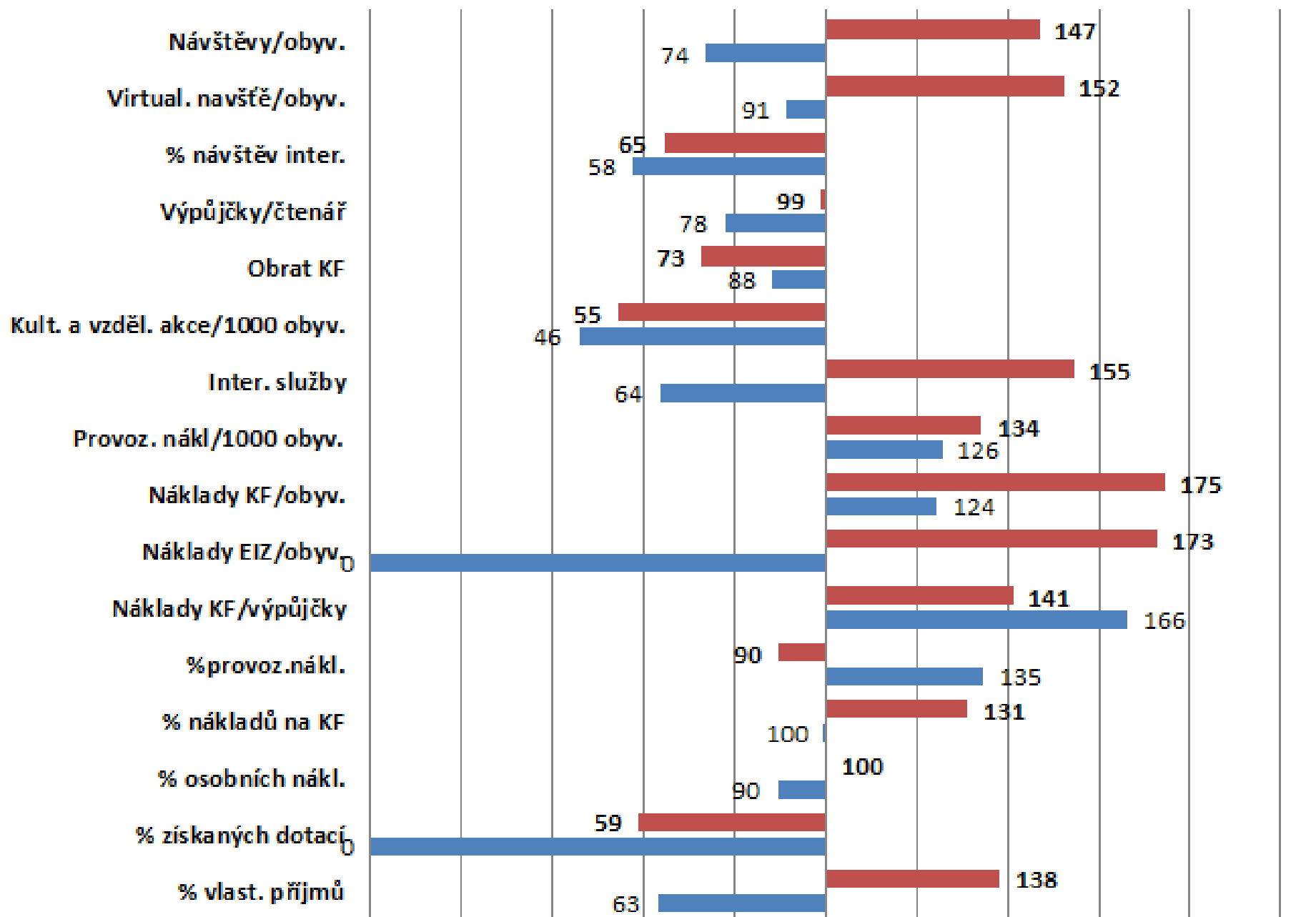
■ Rakovník ■ Slaný

Hodnocení podle mediánu, průměr = 100

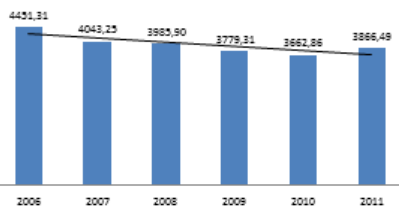
SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránka
Příležitosti	Hrozby

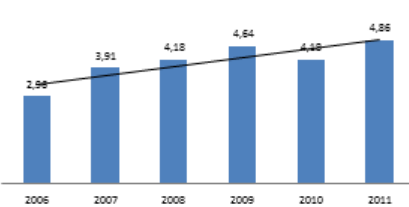
Sledování trendů

Meziroční srovnání indikátorů knihovny Slaný (Knihovna Václava Štecha) exportovat toto porovnání do XLS						
indikátor / hodnoty indikátoru v jednotlivých letech	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Podmínky pro činnost knihovny						
1. Objem knihovního fondu na 1000 obyvatel	3 866,49	3 662,86	3 779,31	3 985,90	4 043,25	4 451,31
2. % obnovy knižního fondu	4,86	4,18	4,64	4,18	3,91	2,96
3. Objem přírůstků na 1000 obyvatel	187,96	153,04	175,43	166,48	158,08	131,88
4. Počet exemplářů docházejících periodik na 1000 obyvatel	9,00	8,72	9,13	9,20	9,20	8,74
5. Počet internetových stanic na 1000 obyvatel	1,13	0,78	0,67	0,67	0,67	0,64
6. Plocha knihovny pro uživatele v m2 na 1000 obyvatel	21,46	19,44	17,06	17,19	17,19	16,32
7. Počet studijních míst na 1000 obyvatel	3,73	5,17	1,87	1,61	1,61	1,66
8. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 obyvatel	0,66	0,69	0,71	0,72	0,72	0,68
9. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 registrovaných čtenářů	3,49	3,80	3,91	3,96	3,83	3,71
10. Počet zaměstnanců (úvazků) na 1000 návštěvníků	0,11	0,08	0,13	0,16	0,15	0,17
11. Počet hodin pro veřejnost týdně	48,00	48,00	46,00	39,00	39,00	39,00
12. % výdajů na knihovnu z celkových výdajů zřizovatele	1,51	1,11	1,23	0,97	1,35	1,18
Uživatelé, služby						
13. Registrovaní čtenáři - % z obsluhované populace	18,87	18,14	18,21	18,10	18,72	18,37
14. Registrovaní čtenáři do 15 let - % z obsluhované populace mládeže do 15 let	31,30	32,27	31,07	33,46	30,74	31,02
15. Počet návštěv na jednoho obyvatele	5,99	8,81	5,57	4,52	4,80	4,08
16. Počet virtuálních návštěv na obyvatele	3,30	3,26	3,01	1,41	0,52	neexist. data
17. % návštěvníků internetu z celkového počtu návštěvníků	14,07	9,04	12,59	10,82	10,95	9,04
18. Počet výpůjček na registrovaného čtenáře	41,40	42,59	65,61	60,85	56,56	53,07
19. Obrat knihovního fondu	2,02	2,11	3,16	2,76	2,62	2,19
20. Kulturní a vzdělávací akce na 1000 obyvatel	14,13	12,02	13,53	11,08	17,46	10,84

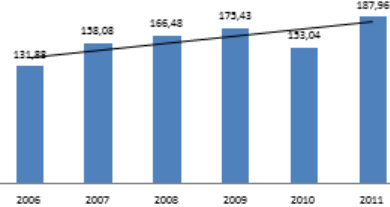
KF/1000 obyv.

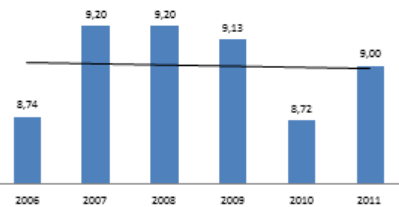
% obnovy KF

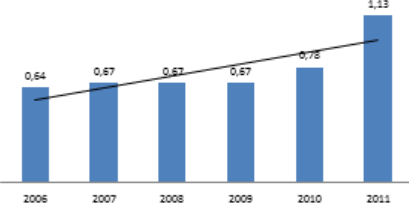
Přírůstek/1000 obyv.

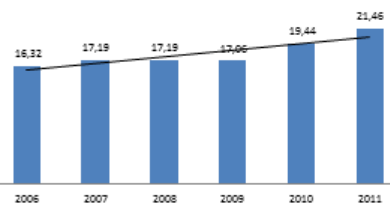
Periodika/1000 obyv.

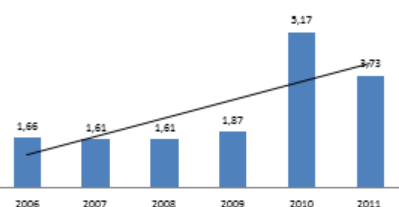
Internet/1000 obyv

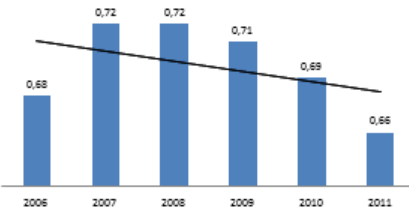
Plocha/1000 obyv.

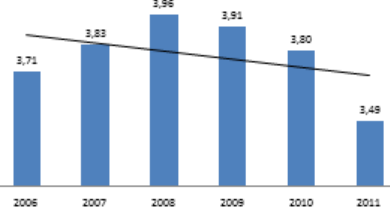
Stud.míst./1000 obyv.

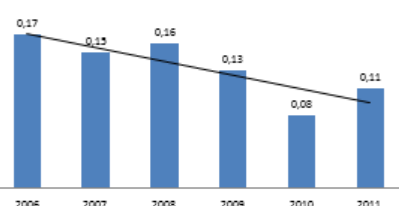
Úvazky/1000 obyv.

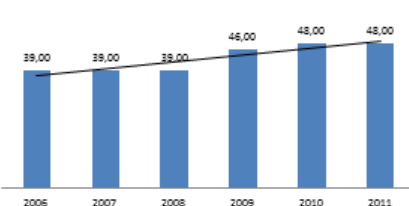
Úvazky/1000 čten.

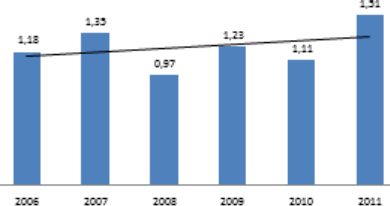
Úvazky/1000 návšř.

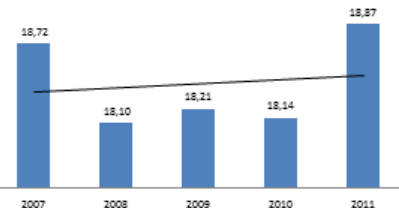
Provozní doba

%výdajů/rozp. Města (kraje)

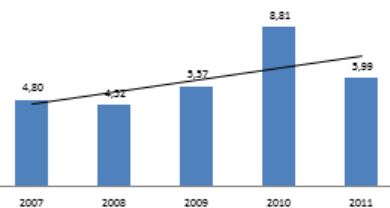
% obsl. popul.

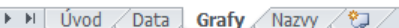
% mládeže

Návšřevy/obv.

Virtual. navšřevy/obv.

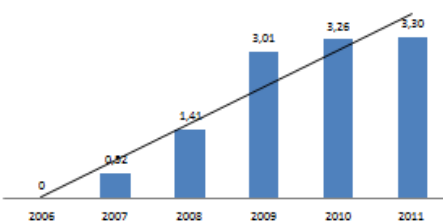
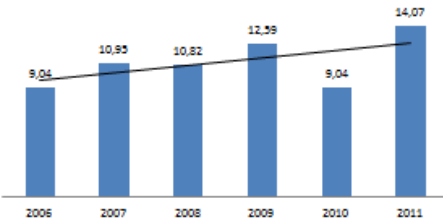
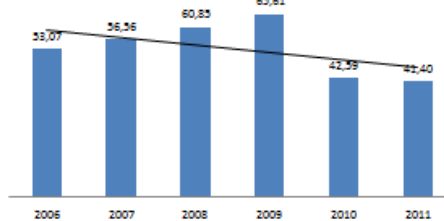
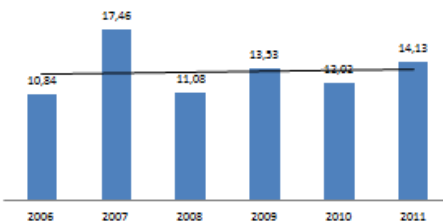
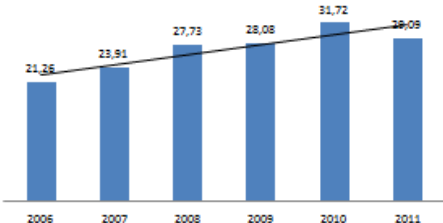
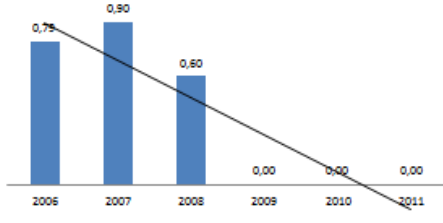
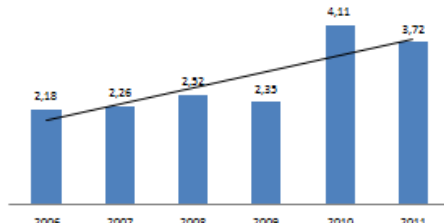
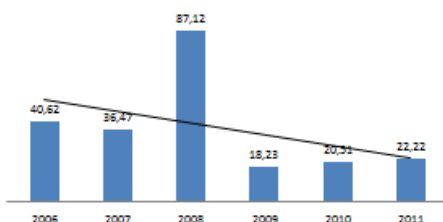
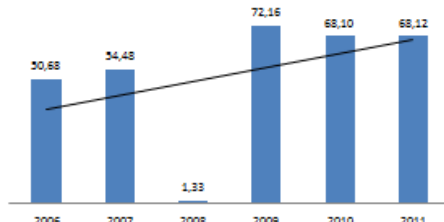
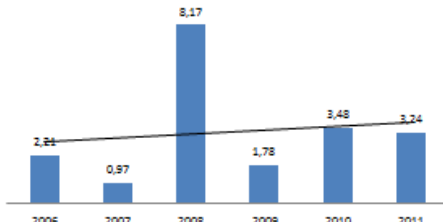

% návšřev inter.

Výpůjčky/čtenář

Virtual. návště/obyv.**% návštěv inter.****Výpůjčky/čtenář****Obrat KF****Kult. a vzděl. akce/1000 obyv.****Inter. služby****Náklady KF/obyv.****Náklady na EIZ/obyv.****Náklady na KF/ 1 výpůjčka****% provozních nákladů****% nákupu KV na celkových výdajích****% osobních nákl.****% získaných dotací****% vlast. příjmů**

K čemu je benchmarking užitečný?

- Definuje nejlepší výkony
- Pružná metoda pro srovnávání – možnost zjistit silné a slabé stránky
- Dává včasné varování, pokud knihovna zaostává
- Podporuje tvořivé uvažování o vnitřních procesech
- Pomáhá rozvíjet spolupráci, navázání nových kontaktů
- Efektivní využití statistických dat

Jaká jsou omezení?

- ❑ Zvolené indikátory nepokrývají celou činnost a služby knihovny
- ❑ Kvantitativní údaje nemají vždy odpovídající vypovídací schopnost
- ❑ Každá knihovna pracuje v jiném kontextu
- ❑ Knihovny plní různé funkce
- ❑ Problém spolehlivosti a korektnosti statistických dat
- ❑ Problematické údaje: fyzické a virtuální návštěvy, ekonomické údaje
- ❑ Nemusí se vždy podařit najít inspirativní partnery
- ❑ Napodobování postupů nemusí vždy přinést úspěch
- ❑ Chybí hodnocení uživatelů
 - **Standardizovaný dotazník pro hodnocení spokojenosti uživatelů**
- ❑ Pokud má být benchmarking užitečný, musíme ho my i celá knihovna vnímat jako něco užitečného

Co nesledujeme?

- **Bibliografické a konzultační služby**
- **Meziknihovní výpůjční služby**
- **Publikační činnost**
- **Pohotovost výpůjčních služeb**
- **Efektivnost zpracování KF**
- **Podpora vzdělávání pracovníků**
- **Úroveň kvalifikace pracovníků**
- **Proporce pracovníků: služby, zpracování IT**
- **Počet obslužných míst, poboček**
- **Činnost knihovny jako informačního centra**

K čemu využíváte benchmarking?

Chci vědět, jak na tom je moje knihovna	78
Snažím se podle výsledků něco v knihovně změnit	42
Zajímá mě, jak na tom jsou jiné knihovny, které znám.	40
O výsledcích informuji pracovníky knihovny, aby si uvědomili, jak na tom jsme	37
O výsledcích informuji svého zřizovatele	24
Zjištěné údaje používám jako argument, když žádám o zvýšení rozpočtu	22
Zjištěné údaje používám jako argument, když chce obec omezit činnost knihovny	15
Některá čísla uvádím ve výroční zprávě.	13
Zjištěné údaje využívám při přípravě nového projektu	12
Benchmarking mi pomohl něco v knihovně změnit	3
Moc mě to nezajímá, ale chtěla to vedoucí či metodička...	1
Jen tak – ze zájmu.	0

Co se podařilo změnit?

Doplnování KF

- **Zvýšení financování**

- **Proporce knih a časopisů**

Rozšíření a změna provozní doby

Postoj zaměstnanců k rozšiřování provozní doby a ke zvýšení počtu akcí

Zvýšení počtu akcí

Více počítačů s internetem

Změna postoje zřizovatele – pobočky, počet pracovníků

Uvědomit si své slabiny

Co je obtížně ovlivnitelné?

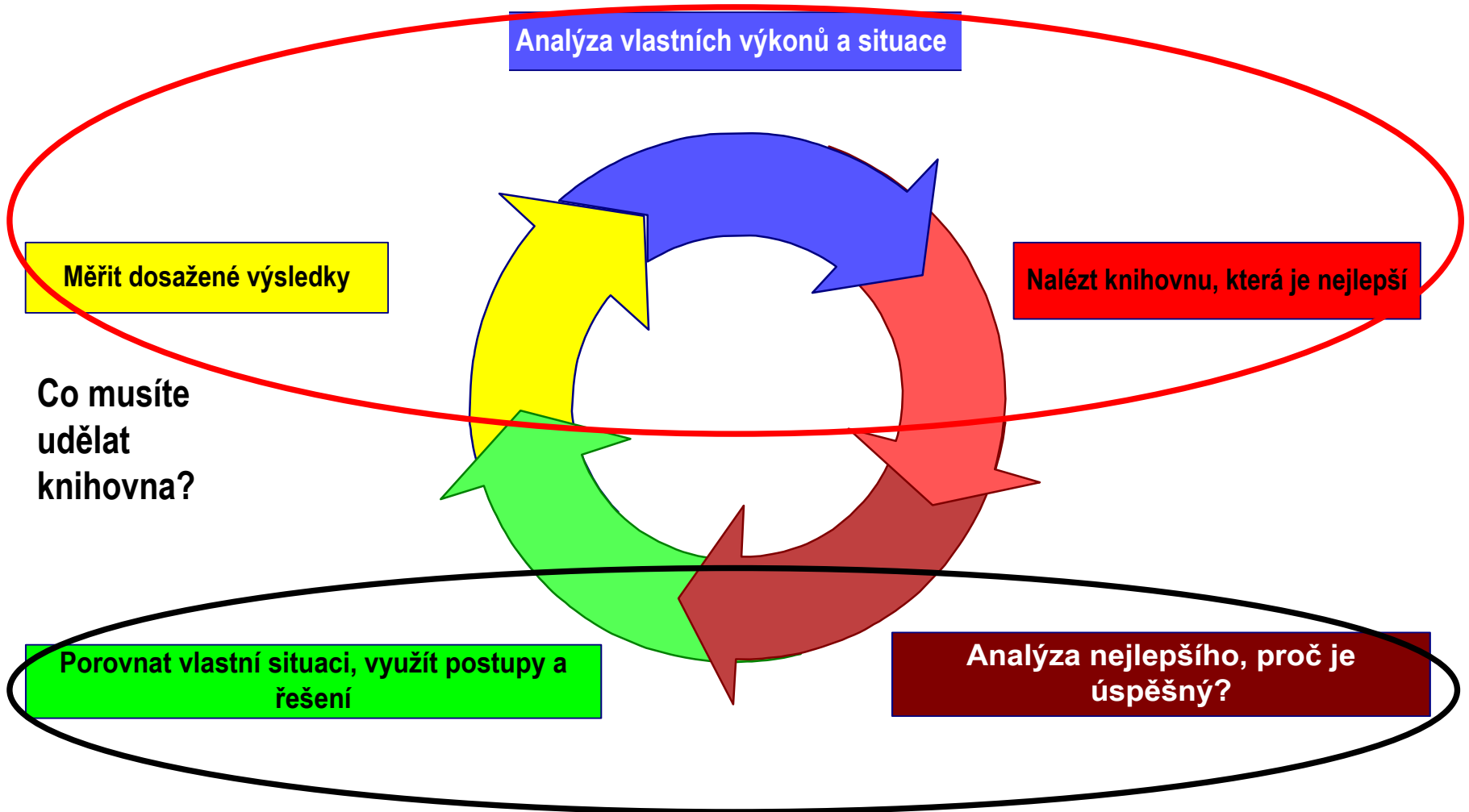
- Prostor knihovny
- Personální zajištění
- Provozní doba
- Rozpočet knihovny

Štěstí přeje připraveným

Jak vstoupit do projektu Benchmarking knihoven?

Postup benchmarkingu

V čem
pomůže
projekt?

Benchmarking nekončí definování indikátorů nebo pouhým měřením!!!

Podmínky účasti v projektu

- Mít zájem a odvahu ke vzájemnému srovnávání
- Přihlásit se jako účastník projektu
- Poskytnout kvalitní a spolehlivá statistická data a další údaje o své činnosti
- Poskytnout souhlas pro práci s daty
- Nepoužívat data jiných knihoven bez souhlasu
- Spolupracovat s účastníky projektu při vzájemném poznávání
- Být připraven poskytnout účastníkům informace a know-how ze své vlastní činnosti

Údaje nezbytné pro benchmarking

- ❑ **Údaje ze statistického výkazu knihovny KULT**
 - **Údaje o službách a fondech 15**
 - **Ekonomické údaje 12**

- ❑ **Údaje neuváděné ve výkazu KULT -**
 - **Počet dětí do 15 let v obci/měště**
 - **Týdenní provozní doba knihovny**
 - **Celkové výdaje města/obce v roce 2014**

- ❑ **Dotazník k elektronickým službám**

- ❑ **Dotazník - komentář k údajům – specifika lokality – např. počet škol, spádovost oblasti, výše poplatků apod.**

Jaké internetové služby poskytujete uživatelům?

Dotazník

Má knihovna webovou stránku?	Ano - Ne	Webová stránka
Je webová stránka přístupná přizpůsobená pro mobilní zařízení?	Ano - Ne	
Máte webovou stránku Blind Friedly?		
Máte na webové stránce přístup do svého online katalogu?	Ano - Ne	
Nabízíte uživatelům na webu vlastní specializované databáze?	Ano - Ne	Databáze, elektronické informační zdroje
Nabízíte uživatelům licencované el. informační zdroje?	Ano - Ne	
Kolik přes přístup pouze v knihovně? Uveďte počet:	Kolik?	
Kolik přes přístup mimo knihovnu? Uveďte počet:	Kolik?	
Nabízíte virtuální informační službu - Ptejte se knihovny?	Ano - Ne	
Umožňujete komunikaci s uživateli emailem?	Ano - Ne	
Umožňujete komunikaci s uživateli pomocí SMS? Video chat, ICQ apod?	Ano - Ne	Informace, komunikace s uživatelem
Zasíláte uživatelům emailem aktuality o službách a aktivitách knihovny?	Ano - Ne	
Umožňujete nahlížení do uživatelského konta?	Ano - Ne	
Umožňujete uživatelům objednávání přes webové rozhraní?	Ano - Ne	
Umožňujete uživatelům prolongace přes webové rozhraní?	Ano - Ne	
Prezentace knihovny na sociálních sítích?	Ano - Ne	
Nabízí knihovna připojení WIFI?	Ano - Ne	

Jak postupovat při přihlášení do projektu?

- ❑ Napsat na vlada.pillerova@nkp.cz nebo na vit.richter@nkp.cz a Zaregistrovat se na: <http://www.benchmarkingknihoven.cz/>
- ❑ Sběr dat: květen – nebo kdykoliv
- ❑ Přihlášení do konference „mereni@cvut.cz“
- ❑ Vyplnění údajů do 31.5.
- ❑ Co se vyplňuje:
 - **Formulář se statistickými daty**
 - **Doplňující informace**
- ❑ Kontrola a opravy dat: do 30.6.

Důležité odkazy

- ❑ Informace o projektu Benchmarking knihoven
 - <http://ipk.nkp.cz/odborne-cinnosti/mereni-vykonu-a-kvality-v-knihovnach-1/Benchmarking.htm>
- ❑ Článek o benchmarkingu – Knižnice, 2013, č. 3
 - http://www.snk.sk/images/snk/casopis_kniznica/2013/marec/03.pdf
- ❑ Databáze benchmarkingu
 - <http://www.benchmarkingknihoven.cz/>
- ❑ Kontakty na NK ČR
 - vit.richter@nkp.cz
 - vlada.pillerova@nkp.cz

Když ztratíte nebo zapomenete heslo: vladana.pillerova@nkp.cz

**Staňte se lepší knihovnou,
než vaše chybičky odhalí váš
zřizovatel**

Děkuji za pozornost!

http://www.snk.sk/images/snk/casopis_kniznica/2013/marec/03.pdf